

Vihdin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelman arviointi 2025

Ympäristölautakunta 21.1.2026

1. Johdanto

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta valvontaohjelma. Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla. (Ympäristönsuojelulaki 527/2014 168 §).

Valvontaohjelman sisällöstä on säädetty tarkemmin ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 30 §:ssä. Sen mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä;
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Valvontaohjelman laatimismenettely tulee kuvata ympäristönsuojeluasetuksen 28 §:n mukaisesti valvontasuunnitelmassa. Vihdin ympäristölautakunta on vahvistanut vuosien 2025–2028 valvontasuunnitelman päätöksellään 5.2.2025 § 11.

Valvontaohjelmassa on kuvattu myös säännöllinen maa-aineslain valvonta sekä jätelain säännöllisen valvonnan toteuttaminen. Lyhyesti on kuvattu myös muuta ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvaa valvontaa.

Tässä raportissa käydään läpi vuoden 2025 valvontaohjelman toteutumista.

2. Ympäristöluvanvaraisten, rekisteröitävien ja ilmoituksenvaraisten laitosten valvonta

Säännöllisen valvonnan piirissä olevia ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä laitoksia on Vihdissä yhteensä 35 (tilanne tammikuussa 2025). Laitosten valvonta perustuu laitospohjaisesti tehtyyn riskinarviointiin. Riskinarvioinnin perusteella laitokset on jaoteltu neljään valvontaluokkaan. Vuonna 2025 ympäristölupien ja rekisteröityjen laitosten valvonta keskittyi valvonnan tietojen kartoittamiseen, valvontatarkastuksiin sekä laitosten toimittamien vuosiraporttien ja tarkkailutulosten tarkastukseen. Vuoden 2025 mukaisia valvontatarkastuksia suunniteltiin 11 kpl. Suunnitelluista tarkastuksista 11 toteutui. Lisäksi tehtiin 4 lisätarkastusta eli yhteensä 15 kpl ympäristötarkastuksia.

Taulukko 1. Luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien laitosten säännöllinen valvonta vuonna 2025.

	Lukumäärä
Määräaikaistarkastukset	15

Vuosiraportit	21
Tarkkailut	29

3. Maa-aineslain ja yhteislupien säännöllinen valvonta

Voimassa olevia maa-aineslupia on seitsemän. Maa-aineslain valvonta koostuu määräaikaistarkastuksista sekä vuosiraporttien ja tarkkailutulosten tarkastamisesta. Luvanvaraiset, toiminnassa olevat maa-ainesten ottoalueet tarkastetaan vuosittain. Kotitarveottoalueiden kartoittamista ja valvontaa tehdään resurssien salliessa.

Taulukko 2. Maa-aineslain mukaiset valvontakohteiden tarkastukset vuonna 2025

	Lukumäärä
Määräaikaistarkastukset	7
Vuosiraportit ja tarkkailut	7

4. Jätelain säännöllinen valvonta

Jätelain (646/2011) 124 §:n mukainen valvontasuunnitelma on liitetty osaksi Vihdin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelmaa. Jätelain yleistä valvontaa ja roskaantumisen valvontaa tehdään pääasiassa kirjallisten vireillepanojen perusteella. Vuoden 2025 kirjallisen vireillepanon mukaisia tarkastuksia tehtiin 1 kpl.

5. Vesilain mukainen valvonta

Vesilain mukaisia kohteita tarkastetaan tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Vuonna 2025 tällaisia tarkastuksia ei tehty.

6. Muu suunnitelmallinen valvonta

Ympäristövalvonta osallistuu työtilanteen salliessa myös ELY-keskuksen valvontavastuulla olevien laitosten säännölliseen valvontaan. ELY-keskuksen valvontavastuulla olevia laitoksia on yhdeksän. Teollisuusjätevesiä koskevia yhteistarkastuksia tehdään tarvittaessa vesilaitoksen kanssa. Ympäristövalvonta antaa virka-apua muille viranomaisille tarvittaessa. Vuonna 2025 tällaisia yhteistarkastuksia ELYn kanssa tehtiin 1 kpl. Vuoden 2025 aikana selvitettiin yhteensä 40 kiinteistön jätevesijärjestelmät ja tarkastuskäyntejä tehtiin 10 kpl.

7. Valvonnan toteutumisen arviointi vuodelta 2025

Tämä vuoden 2025 suunnitelmallisen valvonnan arviointi on neljäs laadittu arviointi Vihdin kunnassa. Ympäristöluvallisten laitosten tarkastusohjelman mukaisista tarkastuksista tehtiin 11 kpl vuonna 2025. Lisäksi vuonna 2025 ehdittiin toteuttamaan suunnitelmallista valvontaa myös jätevesijärjestelmien ja pienpuhdistamojen osalta.

Vuoden 2024 raportit ja tarkkailutulokset on saatu. Vuoden 2025 aikaisia kohteiden tarkkailutuloksia ei ole saatu kaikista kohteista ja vuosiraportteja lähetetään vielä vuoden 2026 maaliskuun loppuun asti. YLVA:n käyttöönotto on vaikuttanut osin vuosiraporttien saapumiseen ja tarkastamiseen.

Vuoden alussa suunniteltu ohjelma muuttuu lupatilanteiden muuttuessa. Valvontahenkilöiden resurssoinnin kohdentaminen vaikutti vuoden 2025 valvontasuunnitelman toteutumiseen positiivisesti.

Kokonaisuudessaan vuoden 2025 valvonta sujui odotetusti ja onnistuneesti.

8. Valvontaan liittyvä lainsäädäntö

Ympäristönsuojelulaki (1166/2018) § 22

Vihdin kunnan toimintasääntö (voimaan 1.5.2024) § 24.2

Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelma (ympä 5.2.2025 § 11)

Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelma vuodelle 2025 (ympä 5.2.2025 § 10). Laki verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) 9 § Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksa (ympä 28.4.2020 § 26, liite 11) § 19.3 ja 19.4.